OLOD VERPLEEGKUNDIG HANDELEN OA

Academiejaar	**2026 - 2027**
Trajectschijf	**Oriëntatie Algemene Gezondheidszorg**
Traject	**Werkplekleren**
Studieomvang	**6 studiepunten**
Studiebelastingstijd	**150 uur**
Onderwijstaal	**Nederlands**
Tweede examenkans	**Niet mogelijk**
Coördinator	**Elke Delmote en Liesbeth Clyncke, niet alle docenten zijn nu al gekend**
Volgtijdelijkheid	**Geen**

Leerresultaten

groeilijn	Autonome verpleegkundige
DLR	De gegradueerde in de basisverpleegkunde **handelt autonoom** en volgens de geldende wetgeving bij het verlenen van verpleegkundige zorg in minder complexe zorgsituaties, bepaalt zelfstandig de zorg, registreert en evalueert de verpleegkundige zorg
leerdoelenset	Verpleegkundige zorg toepassen op basis van klinisch redeneren
leerdoelen	herkent factoren die gezondheid en ziekte beïnvloeden
	redeneert op methodische wijze en kan de zorg bijsturen
	werkt planmatig op basis van zorgprioriteiten en -noden van de zorgvrager
leerdoelenset	Verpleegkundige zorg verlenen
leerdoelen	begrijpt de werking van het menselijk lichaam in functie van ziekte en gezondheid
	voert verpleegkundige verstrekkingen uit aangepast aan de minder complexe zorgcontext
leerdoelenset	Actie ondernemen in crisissituaties
leerdoel	analyseert een crisissituatie
leerdoelenset	Voorgeschreven medicatie doordacht toedienen
leerdoelen	past rekenkundige vaardigheden toe
	beschrijft en heeft inzicht in de medicatie die wordt toegediend
	dient medicatie toe
groeilijn	Samenwerkende verpleegkundige
DLR	De gegradueerde in de basisverpleegkunde **communiceert en rapporteert** doelgericht over de zorgrelatie, de zorginhoud en het zorgproces met alle betrokkenen
leerdoelenset	Een verpleegdossier gebruiken
leerdoelen	begrijpt vakterminologie
	gebruikt beschikbare technologie om zorg op maat te verlenen
leerdoelenset	In functie van een verpleegkundig proces observeren en rapporteren
leerdoel	observeert systematisch de zorgvrager in zijn totaliteit
groeilijn	Gezondheidsbevorderende verpleegkundige
DLR	De gegradueerde in de basisverpleegkunde werkt mee aan **preventie en stimuleert gezondheidsbevorderend gedrag**, ondersteunt de zorgvrager om een gezonde levensstijl aan te nemen en voor zichzelf te zorgen
leerdoelenset	Toepassen van preventie en gezondheidsvoorlichting
leerdoelen	evalueert en past voorzorgsmaatregelen toe
	geeft gericht gezondheidstoelichting aan zorgvrager en omgeving

Inhoud

Dit opleidingsonderdeel bestaat uit 3 thema's: verpleegkundig handelen heelkundige zorgvrager, verpleegkundig handelen OA1 en verpleegkundig handelen OA2

Thema: verpleegkundig handelen heelkundige zorgvrager
Binnen het thema verpleegkundig handelen bij de heelkundige zorgvragers willen we de nodige basiskennis aanbieden die van belang is voor het bieden van zorg op verschillende momenten rondom een operatie, met een specifieke focus op de preoperatieve, peroperatieve en postoperatieve zorg. Het begint met de preoperatieve zorg, waarin de zorgvrager zich voorbereidt op de opname. Dit omvat het uitvoeren van onderzoeken en het geven van voorlichting over de ingreep. De peroperatieve zorg richt zich op de begeleiding van de zorgvrager tijdens de operatie, waarbij verschillende soorten anesthesie, zoals lokale, regionale en algehele anesthesie, de per en postoperatieve pijnbestrijding komen aanbod. De postoperatieve fase omvat het herstel, waarbij de verpleegkundige zorgt voor de installatie van de zorgvrager, het monitoren van de vitale functies en eventuele complicaties zoals infecties, pijn, longembool of bloeding. Een belangrijk onderdeel van deze zorg is het ondersteunen van de zorgvrager bij het eerste opstaan, wat essentieel is voor het herstelproces.
Daarnaast is wondzorg een belangrijk aspect van postoperatieve zorg. Dit betreft onder andere het nemen van staalafnames voor wondculturen, het verzorgen van zowel gesloten als open drainsystemen en het correct verwijderen van drains. Het is essentieel om hierbij de juiste technieken en basisprincipes toe te passen om infecties te voorkomen en het herstel te bevorderen.
Binnen de orthopedie is de kennis van anatomie van het beenderstelsel belangrijk. Het begrijpen van de anatomie van de botten is van belang, vooral bij behandelingen zoals heupfractuur, heup- en knieartrose en het plaatsen van een gammanagel, totale heupprothese (THP), totale knieprothese (TKP) en artroscopieën. Deze chirurgische ingrepen vereisen een goede verpleegkundige zorgverlening voor zowel het preoperatieve als post-operatieve fase, het voorkomen of herkennen van verwikkelingen bij de zorgvrager is van groot belang voor een goed herstel van de zorgvrager en zijn functioneren.

Thema: verpleegkundig handelen OA1
In het thema verpleegkundig handelen OA1 worden de verpleegkundige handelingen en het klinisch redeneren opgenomen die van toepassing zijn op intraveneuze therapie en bloedafname.
Het thema bouwt verder op het thema basisverpleegkunde 5 uit de VB module. Hierin werd ingegaan op de anatomie en fysiologie van het bloed en de routine bloedanalyses. In de OA module verwachten we dat studenten de normaalwaarden van de routine bloedanalyses blijven kennen en deze linken met de pathologie van de zorgvrager. Zodat ze de noodzaak van de bloedwaarden inzien en kunnen verduidelijken aan de zorgvrager.
Daarna wordt verdergegaan met de verpleegkundige interventies die een basisverpleegkundige mag uitvoeren bij een perifeer infuus en een centraal infuussysteem. Er wordt gestreefd naar inzicht in de procedures zodat deze kunnen aangepast worden aan een specifieke situatie van een zorgvrager en complicatie worden voorkomen/beperkt. Hierbij wordt ook aandacht besteed aan de verschillende infuusvloeistoffen en mogelijke toedieningswijzen van intraveneuze medicatie. Er wordt aangeleerd hoe een inloopsnelheid en uurverdeling wordt opgemaakt.
In het laatste deel bloedtransfusie starten we vanuit het ziektebeeld anemie waarbij een aantal soorten onderliggende oorzaken verduidelijkt worden. Hierop volgt een mogelijke behandeling namelijk het toedienen van een bloedtransfusie. De student krijgt inzicht in de meest voorkomende bloedtransfusies en de toedieningsprocedure. Er wordt ingegaan op mogelijke transfusiereacties en hoe er adequaat op gereageerd wordt.

Thema: verpleegkundig handelen OA2
In dit thema verdiepen we ons in de anatomie en fysiologie van het urinewegstelsel, de anatomie van het voortplantingsstelsel, het hormonenstelsel (specifiek de geslachtsklierstimulerende hormonen), de menstruele cyclus, de verschillende soorten anticonceptie, menopauze, de verschillende gynaecologische onderzoeken, goedaardige aandoeningen en interventies.
Zodra zorgvragers opgenomen worden in het ziekenhuis, worden ze geconfronteerd met verpleegtechnische interventies. Zorg m.b.t. uitscheiding omvat een hele waaier: gerichte observaties, correcte probleemdefiniëring, specifieke procedures (B2 prestaties: blaassondage, blaasinstillatie, afname urinestaal, vervangen suprapubische katheters), veilige uitvoering (basisprincipes en de aanbevelingen ter voorkoming van ziekenhuisinfecties uitgewerkt door het Ministerie van Volksgezondheid) en zich continu kunnen aanpassen aan nieuwe contexten.
De zorgvrager is afhankelijk van de deskundigheid van de verpleegkundige. Hierbij mag men het relationele aspect niet uit het oog verliezen. Aandacht voor de angst en onzekerheid van de zorgvrager is heel belangrijk. Degelijke informatie, gerichte instructies en een goede communicatie geven een houvast aan de zorgvrager.

Studiemateriaal

themaboek
audiovisueel materiaal
presentatie
laptop
verpleegkundig materiaal

rekenkaart

Onderwijsleeractiviteiten

samenwerkend leren
onderwijsleergesprek
demonstratie
praktijkles
werkplekleren
ontwikkelings- en competentieportfolio

Permanente evaluatie

schriftelijke evaluatie

Beoordelingsschaal

kwalitatieve beoordeling: 'behaald' (X) of 'instructie' (I) met bijhorende feedback